

Om fejl og mangler

Vi hører igen og igen om byggeriets mange fejl og mangler. Men er det nu så galt, som man vil gøre det til?

Jo, vi laver fejl, og der er mangler i det vi laver, men vi er jo mennesker, og hvad er det egentlig, vi sammenlignes med? Masseproducerede produkter formentlig, men byggeri er ikke masseproduktion. Andre individuelle produktioner har jo også mange fejl og mangler (på dette sted har Word allerede påpeget to stavefejl og én fejl i min grammatik.) Og de fleste husker vel karatefilmene, hvor de til slut viste nogle af de scener, hvor det gik galt under optagelserne.

Mere konkret har jeg set fejl i it-systemer - hvorfor kommer der ellers hele tiden opdateringer til Windows - eller i skibsbygning. Men af en eller anden grund opfattes det som noget mere normalt, som vi derfor ikke hører så meget om. Eller når det offentlige i sin administration begår fejl, eller når du selv kommer til at dumme dig - glemme at købe juice til morgenmaden eller at skrive til tante Annas fødselsdag.

Min opfattelse er, at fejl er kommet for at blive, og at de er noget, vi skal leve med. På godt og ondt.

Her i Darwins 200-år skal vi måske også lige huske, at livets udvikling er én lang kæde af fejl.

Alt dette betyder ikke, at jeg er tilhænger af fejl. Slet ikke. Men jeg har måske en lidt mere afslappet holdning til dem. For det første er fejl ofte en kilde til læring, og for det andet er de et signal om, at vi ikke er maskiner, men levende mennesker. Og endelig er fejl et resultat af den komplekse proces, vi iværksætter omkring ethvert projekt. Fejl er uundgåelige, hvis vi vil videre frem. I mange år sagde jeg, at vi konstruktionsingeniører kun lærer af de broer, der falder sammen. Først da ved vi, hvor grænsen går.

For mig er det mere vigtigt at forstå, hvordan fejlene opstår. Ikke at det var den og den, der gjorde sådan og sådan, men mere generisk. Hvordan opstår de i det komplekse system, vi har sat op, og hvor skal vi derfor sætte ind? I dag sætter vi ind mod fejl uden at forstå, hvor fejlene kommer fra. Og vi kan tage ulykker med i samme runde, de er jo også en slags fejl.

I lægernes verden tænker man anderledes: Man søger efter kilderne i stedet for blot at gå efter medicinen. Hvad er det egentlig, der får det til at gå galt?

Fremskridt i vores kaotiske verden sker gennem projekter, og projekter giver fejl. Hannibal mistede de fleste af sin ryttere og elefanter - og selv sit ene øje - på sin vej over Alperne, men han nåede frem og vandt krigen.

Lad os lade være med at blot kritisere fejl, og stedet se dem som noget, der er uløseligt forbundet med komplekse projekter. Lad os i stedet bruge dem som en kilde til læring og lad os forstå projekter dybere, så vi kan blive bedre til at foregribe og håndtere fejl.

Men de skal altid forekomme, ellers er vi gået i stå.

Dog som min læge siger med vin, kvinder og sang: "Kun i moderate mængder".

Sven

Trimmede Tanker © er en medlemsservice til medlemmer af foreningen Lean Construction-DK. Forfatteren er Sven Bertelsen, der ca hver anden uge sender et brev om et emne af særlig interesse for vores medlemmer. Brevene udtrykker Svens personlige meninger, som ikke nødvendigvis er foreningens. Kommentarer til brevene bør derfor sendes direkte til Sven på sven@bertelsen.org

Vi sender *kun* brevene til medlemmer af LC-DK, men flere medarbejdere hos en medlemsvirksomhed kan godt komme på mailinglisten. Brevene lægges samtidig som filer til download på foreningens hjemmeside for medlemmer: <http://www.leanconstruction.dk/10968>. Først efter ca 6 måneder lægges brevene på den åbne hjemmeside.

Anmodning om at komme på listen sendes til foreningens sekretær Gry Nelson:
gry.nelson@teknologisk.dk

Kortere citater kan ske med angivelse af kilde. Brug af større dele eller hele brevet skal aftales med forfatteren.